

LATVIJAS REPUBLIKAS SATVERSMES TIESAS KOLĒGIJA

Jura Alunāna iela 1, Rīga, LV 1010

Tālrunis: 67830735, 67210274 Fakss: 67830770
e-mail: tiesa@satv.tiesa.gov.lv

LĒMUMS PAR ATTEIKŠANOS IEROSINĀT LIETU

Rīgā

2018. gada 28. novembrī

Satversmes tiesas 2. kolēģija šādā sastāvā: kolēģijas priekšsēdētāja Sanita Osipova, tiesneši Gunārs Kusiņš un Daiga Rezevska,

kolēģijas sēdē izskatījusi Satversmes tiesā saņemto [...] (turpmāk – Pieteikuma iesniedzēja) pieteikumu par lietas ierosināšanu (pieteikums Nr. 165/2018),

konstatēja:

1. Pieteikuma iesniedzēja lūdz Satversmes tiesu atzīt Augstskolu likuma 27. panta piektās daļas otro teikumu un 30. panta ceturtais daļas pirmo teikumu (turpmāk kopā – apstrīdētās normas) par neatbilstošu Latvijas Republikas Satversmes (turpmāk – Satversme) 106. panta pirmajam teikumam.

2. Augstskolu likuma 27. panta piektās daļas otrais teikums paredz: „Darba līgumu ar akadēmiskajā amatā ievēlēto personu (profesoru, asociēto profesoru, docentu, lektoru, asistentu) slēdz rektors uz ievēlēšanas laiku — sešiem gadiem.”

Savukārt Augstskolu likuma 30. panta ceturtais daļas pirmais teikums noteic: „Asociēto profesoru saskaņā ar šā likuma 33. panta noteikumiem atklātā konkursā uz sešiem gadiem ievēlē attiecīgās nozares profesoru padome.”

3. Atbilstoši Satversmes tiesas likuma 20. panta piektajai daļai, lemjot par to, vai uz saņemtā pieteikuma pamata lieta ir ierosināma, kolēģija izvērtē, vai:

1) lieta ir piekritīga Satversmes tiesai;

- 2) iesniedzējs ir tiesīgs iesniegt pieteikumu;
- 3) pieteikums atbilst Satversmes tiesas likuma 18.–19.³ panta prasībām;
- 4) pieteikums nav iesniegts par jau izspriestu prasījumu;
- 5) pieteikumā ietvertais juridiskais pamatojums vai faktisko apstākļu izklāsts pēc būtības ir mainījies salīdzinājumā ar iepriekš iesniegto pieteikumu, par kuru lēmusi kolēģija.

4. Saskaņā ar Satversmes tiesas likuma 16. panta 1. punktu Satversmes tiesa izskata lietas par likuma atbilstību Satversmei. Līdz ar to pieteikumā ietvertais prasījums ir piekritīgs Satversmes tiesai.

5. Atbilstoši Satversmes tiesas likuma 17. panta pirmās daļas 11. punktam persona tai Satversmē noteikto pamattiesību aizskārums gadījumā var iesniegt pieteikumu Satversmes tiesai. Līdz ar to Pieteikuma iesniedzēja ir tiesīga iesniegt pieteikumu, ievērojot konstitucionālajai sūdzībai Satversmes tiesas likuma 18. un 19.² pantā noteiktās prasības.

6. Saskaņā ar Satversmes tiesas likuma 18. panta ceturtais daļas 2. punktu un 19.² panta septītās daļas 1. punktu pieteikumam citstarp pievieno dokumentus, kas nepieciešami lietas apstākļu noskaidrošanai.

Pieteikuma iesniedzēja norāda, ka viņa esot noslēgusi darba līgumu ar [universitātes nosaukums] par asociētā profesora amata pienākumu pildīšanu, taču šis darba līgums saskaņā ar apstrīdētajām normām esot noslēgts uz sešiem gadiem. Tādējādi Apstrīdētās normas esot izraisījušas nenoteiktību par Pieteikuma iesniedzējas karjeras ilgspēju un nodarbinātību nākotnē, un tādēļ tās neatbilstot Satversmes 106. panta pirmajam teikumam.

Tomēr pieteikumam nav pievienoti dokumenti, kas apliecinātu Pieteikuma iesniedzējas norādītos lietas faktiskos apstākļus, proti, to, ka viņai būtu noslēgts terminēts darba līgums ar [universitātes nosaukums]. Tātad pieteikumam nav pievienoti dokumenti, kas nepieciešami lietas apstākļu noskaidrošanai.

Līdz ar to pieteikums neatbilst Satversmes tiesas likuma 18. panta ceturtais daļas 2. punkta un 19.² panta septītās daļas 1. punkta prasībām.

7. Papildus kolēģija norāda, ka saskaņā ar Satversmes tiesas likuma 18. panta pirmās daļas 4. punktu pieteikumā jānorāda juridiskais pamatojums. Savukārt saskaņā ar šā likuma 20. panta sesto daļu kolēģija var atteikties

ierosināt lietu, ja konstitucionālajā sūdzībā sniegtais juridiskais pamatojums ir acīmredzami nepietiekams prasījuma apmierināšanai.

Ar pieteikuma juridisko pamatojumu Satversmes tiesas likuma izpratnē saprotami juridiski argumenti par to, vai konkrētā situācija ietilpst attiecīgo pamattiesību tvērumā, vai apstrīdētajās normās ir noteikts šo pamattiesību ierobežojums, kā arī to, vai šis ierobežojums ir attaisnojams (*sal. sk., piemēram, Satversmes tiesas 2015. gada 29. aprīļa sprieduma lietā Nr. 2014-31-01 10.-18.3. punktu*). Lai izvērtētu, vai Satversmes 106. panta pirmajā teikumā noteikto pamattiesību ierobežojums ir attaisnojams, ir nepieciešams pārbaudīt, vai 1) tas ir noteikts ar likumu; 2) tam ir leģitīms mērķis; 3) tas ir samērīgs (*sk., piemēram, Satversmes tiesas 2017. gada 24. novembra sprieduma lietā Nr. 2017-07-01 14. punktu*). Pieteikuma iesniedzēja pieteikumā nav ietvērusi pamatojumu tam, ka apstrīdētajās normās paredzēts Satversmes 106. pantā noteikto pamattiesību ierobežojums, un nav izvērtējusi, vai iespējamais šo pamattiesību ierobežojums ir noteikts ar likumu, vai tam ir leģitīms mērķis un vai tas ir samērīgs.

Pieteikuma iesniedzēja uzskata, ka saskaņā ar Satversmes 89. pantu Satversmes 106. panta pirmajā teikumā noteiktās pamattiesības ir interpretējamas atbilstoši Eiropas Padomes 1999. gada 28. jūnija Direktīvai 1999/70/EK par UNICE, CEEP un EAK noslēgto pamat nolīgumu par darbu uz noteiktu laiku (turpmāk – Direktīva 1999/70/EK), un pieteikumā ir norādīti Pieteikuma iesniedzējas argumenti par apstrīdēto normu iespējamo neatbilstību tieši Direktīvas 1999/70/EK normām.

Kolēģija norāda, ka Satversmes 89. panta mērķis ir panākt Satversmē ietvertu cilvēktiesību normu harmoniju ar starptautiskajām cilvēktiesību normām (*sk., piemēram, Satversmes tiesas 2017. gada 24. novembra sprieduma lietā Nr. 2017-07-01 19. punktu*). Pēc iestāšanās Eiropas Savienībā Latvijas Republikai jāpilda saistības, kas izriet no dalības Eiropas Savienībā, tostarp arī direktīvās noteiktās prasības. Taču tas nenozīmē, ka direktīvās ietvertās normas ikvienā gadījumā ietekmētu Satversmē noteikto pamattiesību tvērumu (*sk. Satversmes tiesas 2011. gada 19. oktobra sprieduma lietā Nr. 2010-71-01 13.3. punktu*). Pieteikuma iesniedzēja nav pamatojusi to, ka Satversmes 106. pantā noteikto pamattiesību tvērums un saturs būtu nosakāms atbilstoši Direktīvai 1999/70/EK.

Līdz ar to arī gadījumā, ja pieteikumam būtu pievienoti šā lēmuma 6. punktā minētie dokumenti, pieteikuma juridiskais pamatojums būtu atzīstams par acīmredzami nepietiekamu prasījuma apmierināšanai.

Ņemot vērā konstatēto un pamatojoties uz Satversmes tiesas likuma 20. panta piektās daļas 3. punktu, Satversmes tiesas 2. kolēģija

nolēma:

atteikties ierosināt lietu pēc [...] pieteikuma (pieteikums Nr. 165/2018).

Lēmums nav pārsūdzams.

Kolēģijas priekšsēdētāja

S. Osipova